

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 22. Peccator poenæ suæ author, & origo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. XXII.

Peccator poenae suae auctor, & origo.

Ex Veteri.

Maledicta terra in opere tuo. Gen. 3. 17. *Benedixisti Domine terram tuam.* Pl. 84. 2. Si terra habuit benedictionem à Deo, unde contraxit maledictionem? Non à Deo, sed à peccato: *in opere tuo.* S. Hieron. in qq. Hebr. in Gen. opera hic non ruris colendi, ut plerique putant; sed peccata significant, ut in Hebraeo habetur: & Aquila non discordat dicens: *maledicta humus propter se.* Rupertus l. 3. in Gen. *maledicta terra in opere tuo*, id est, propter opus, quod est peccatum tuum. Sylveira addit. in Matth. 23.

Clamor Sodomorum. &c. Gen. 18. 20. 21. Pulchrè clamorem dixit in se habere peccata. Grandis absque dubio peccantium clamor est, qui à terra ascendit in coelum. Quare autem peccata hominum quasi clamare testatur? scilicet quia cædi aures suas Deus dicit clamoribus peccatorum, ut non differatur poena peccantium. Et verè clamor, & grandis clamor, est; quando pietas Dei peccatorum clamoribus vincitur; ut peccantes punire cogatur. Salvianus de Provid. Dei l. 1.

Dominus pluit sulphur, & ignem. Gen. 19. 24. Nubes, quæ aquas submitunt, nonne vapores sunt? qui è terra exurgentes aeris superiorem regionem petunt, ibique densantur quousque resoluti in aquas recidunt eò, unde ascenderunt. Did. Nils. Vit. Abr. l. 8. c. 8. *Pluit.* cur non dicitur, *cecidit ignis Domini*, ut super holocaustum 3. Reg. 18. 38. Dicitur ille ignis pluvia; quia ex peccatorum vaporibus excitata. Sylveira in Matth. 24. q. 15.

Deus tuus ignis consumens est. Deut. 4. 24. Verùm quid consumit ignis ille? quid pro fomento habet? nihil Moyles assignat. Scilicet Deus ex se vim habet urendi, & puniendi; sed, nisi tu teipsum fomentum ignis efficias, nihil omninò nocebit: tu telignum, fœnum, facis; ut habet Paulus 1. Cor. 3. 12. Pinna Ethol. 34.

Maledictus eris in civitate, maledictus in agro. &c. Deut. 28. 16. &c. Non dicit, à Deo maledicendum: quia licet ille iudex sit, qui contra peccatorem pronuntiet; non tamen causa est suppliciorum. *Possidete paratum vobis regnum: discedite in ignem æternum.* Matth. 25. 34. 41. Did. Nils. Pol. Cæl. p. 1. l. 7. c. 2.

Si acuero ut fulgur gladium meum. Deut. 32. 41. Iudicium, & Dei vindicta, vocatur fulgur; & gladius, qui acuitur. Ex Philosophia habes; fulguris materiam à terra vaporante in altum efferri: quasi coelum ipsum rugiens dicere posset; extraneum sibi, & peregrinum opus tonandi, & fulgurandi; cum ad illud materiam terra ipsa in se generet, & caelo in altum subministret. O terra! ô arbor!

à te securis oritur, quæ te succidit: tuis armis peris; tuò flagras incendiò, quod tibi excitas. Deinde ut Deus iudicium, & gladium, acuit. Ubi vides moram vindictæ tarditatem supplicij. Satis enim lentè lapidea moles in multos evolvitur orbès, priusquam poliatur ferrum, & acies splendescat. *Perditio tua Israel.* Os. 13. 9. Fernandus in Gen. 1. sect. 1.

Non maneat arca Dei Israel apud nos. 1. Reg. 5. 7. Videntes Azotij morbos, & mures, quibus vexabantur; coeperunt ratiocinari, undenam hæc plaga proveniret? an ab astro aliquo? an ab arca Dei? Peccatis suis hanc poenam adscribere oportebat. Dicunt: *quoniam dura est manus ejus.* Ratio hujus decreti, Arca à se removenda, fuit dolor poenæ. Non dicunt; quoniam tam injustè cepimus, quia irreverenter cum Dagon collocavimus; sed quia *dura est manus ejus.* De culpa nihil, de poena maxime, dolebant. Mendoza in 1. Reg. 5. 7.

Vos fecistis universum malum hoc. 1. Reg. 12. 20. De malo poenæ id aliqui interpretantur. q. d. vos hanc procellam excitastis, dum illi vestris sceleribus occasionem præbuitis. Id. hic.

Eccè omnes vos accendentes ignem. &c. Il. 50. 11. Quid querimus, quod durè agit nobiscum Deus? multò nos durius cum Deo agimus. Vim, ut ità dixerim, facimus pietati suæ; ac manus quodammodo afferimus misericordiæ suæ. Quid ergo de poenarum acerbitate conquerimur? unusquisque nostrum se punit. Et ideo propheticum hoc ad nos dicitur: *eccè omnes* &c. Salvianus de Prov. Dei l. 4.

Ambulate in lumine ignis vestri, & in flamma, quam accendistis. Il. 50. 11. Non est ignis alterius, nisi vester; qui ligna, qui stipulam, qui materiam futuro incendio coaccervastis. Deus non facit poenas; sed ea, quæ patimur, ipsi nobis præparamus. Origenes hom. 2. in 13. Ezechiel.

In momento indignationis abscondi faciem meam. Il. 54. 8. Nota: abscondio, vel aversio, faciei Dei in Scriptura, significat, & reipsà inducit, omne malum: sic, ut illuminatio, vel ostensio, vultus ejus; omne bonum. Sicut enim sole absente, vel ob nebulas se abscondente, omnia occupant tenebræ; at eò redeunte omnia apparent lucida, læta, & viva: ità multò magis se res habet in Deo, qui increatus est, & Mundi immensus sol. Hujus solis deliquium inducunt nebulæ, id est, peccata nostra. Cornelius hic.

Ignem succendisti in furore meo. Jer. 17. 4. id est, ignem furoris mei accendisti; qui te acri, & ignitâ vindictâ persequetur. Cornelius hic.

Quæ respicit ad Aquilonem. Ezech. 9. 2. scilicet ubi peccarant idololatriâ. c. 8. 5. *sex viri*, id est, sex dæmones, ait Hieron. Sex Angeli, Theodoretus. Nota: eadem portâ, quâ Deum eliminamus, intrant ipsi lectores. *Intravit per peccatum mors.* Rom. 5. 12. Ità hic per eandem portam intrarunt Chaldei in

in urbem, per quam intraverat idololatria. Cornelius hic.

Hac dicit Dominus Deus: aufer cidarim, tolle coronam. Ezech. 21. 26. Privatus est utraq; dignitate; Pontificia, quam usurpavit, & regia; quæ erat hæreditaria: nec aliena manu, sed suamet, suis peccatis. Quia nulla crudeliores manus inveniri poterant, quam sui ipsius. Philo l. de Confus. linguar. ita est profecto insipiens, non aliunde accipit; sed ipse sibi quarendo mala invenit. Sylveira in Act. 1. 18.

Producam ignem de medio tui. Ezech. 28. 18. Ex peccatis tuis faciam, ut poena nascatur, quæ consumaris: sicut domus igne in ea extortis consumi, & conflagrare, solet. Did. Nifs. D. infra Oct. Nat. D. §. 2.

Ex Novo, & Patribus.

Incepavit illum Jesus. Matth. 17. 17. id est, juvenem; ut docent Hieron. Beda, Theophylactus, &c. Videtur non juvenis, sed tor-tor, increpandus. S. Hieron. increpavit puerum: quia propter peccata sua à dæmone fuerat oppressus. Sylveira in Luc. 11. c. 22.

Videbunt Filium hominis venientem in nubibus. Matth. 24. 30. Cur venturus sedens super nubem? quia nubes generantur ex vaporibus terræ: quia rigor illius iudicij ex terra, & nostrorum peccatorum exhalationibus, provenit. Sylveira hic q. 15.

Et arundinem in dextera ejus. Matth. 27. 29. Græc. calamum, qui etiam pennam scriptoriam significat, juxta Pl. 44. 2. *lingua mea calamus scribe.* Chrysof. dederunt ipsi calamum in manu, ut peccata eorum conscriberentur. Did. Nifs. D. infra Oct. Nat. D. §. 2.

Et rogabant eum, ut permitteret eos in illos (porcos) ingredi. Luc. 8. 32. An non satius Christus fecisset, si porcos occupare ipse jussisset, qui suâ virtute ab homine illos egerat? S. Ambros. clementiam Domini debemus advertere; quod nullum prius ipse condemnat; sed unusquisque sibi auctor est poenæ. Did. Nifs. fer. 6. D. 2. Quadr. §. 3.

Erat Jesus ejiciens demonium. Luc. 11. 14. Cur non dicitur, quod Christus sanaverit mutum; sed quod egerit demonium mutum? quia demonium erat in causa, quod esset mutus. Et Christus Dominus, ut bonus medicus, radicem pellit. Sylveira hic.

Ecce sanus factus es, jam noli peccare. &c. Joan. 5. 14. S. Chrysof. non tibi, dicit, quid deterius faciam; sed ne deterius aliquid tibi contingat. Salvianus l. 8. de Prov. ipse sibi parat peccator quisque, quod patitur: nos calamitatum nostrarum auctores sumus: nos ergo adversum nos omnia facimus. Nihil itaque nihil est in nos crudelius nobis. Nos, inquam, nos etiam Deo nolente, cruciamus. Dei censuram nos inardescere facimus, & peccatis nostris jugiter commovemur: nos celestis iræ ignem accendimus; & excitemus incendia, quibus ardeamus. Did. Nifs. ib.

Secundam duritiam tuam, & impiani-

tens cor, thesaurizas tibi iram. Rom. 2. 5. S. Chrysof. tu tibi thesaurizas, non Deus tibi: etenim ille omnia præstitit, quæ oportebat: qui, si inflexus manes, tu tibi thesaurizas iram. Apud Did. Nifs. Vit. Abr. l. 8. c. 8.

Multi frequenter dicunt, malò loco esse rerum, & civitatis, statum; causamque ex imprudentia dominantium esse perhibent. Ego verò dico, non Magistratùs imprudentia, sed nostrum peccatum; illud omnia subvertit, illud omnes calamitas invexit: nec aliunde rerum tristium examina nobis superfusa sunt. S. Chrysof. tom. 6. hom. de peccato. Apud Sylveira c. 18. in Joan. 9.

§. XXIII.

Peccator ipse, & peccatum, sibi poena, hostis.

Eduxisti ab Inferno animam meam. Pl. 29. 4. Peccatum dicitur Infernus. Num. 16. 33. *descenderunt vivi in Infernum*, id est, in mortale peccatum. Quod bene dicitur Infernus propter multas rationes. Quia in peccato, sicut in Inferno, calor, & calor, sentitur: scilicet parvus timor, & concupiscentia, ardens, & inflammans. Job 24. 19. *ad nimium calorem &c.* De peccato exit fumus infamiae, vermis conscientiae; sitis, & estur; in peccato nulla requies. Hugo Card. hic.

Eripe me Domine ab homine malo. Pl. 139. 2. S. Aug. hom. 32. ex 30. fac, tibi Deum respondisse, a quo? quando dicis, eripe me. Dicitur es à Caio, à Lucio, à nescio quo; quem pateris. Et respondet tibi Deus: de te nihil mihi dicis? si ab homine malo liberem te, prius es liberandus à teipso. Apud Pinna Ethol. 85.

Alligasti nos in manu iniquitatis nostrae. Is. 64. 7. id est, propter iniquitatem nostram. ita Sanchez. Melius; in manu, id est, per manum. q. d. tradidisti nos peccato quasi lictori, cruciandos, & allidendos. Cornelius hic.

Libera nos à malo. Matth. 6. 13. S. Aug. f. 30. de verb. Ap. quid est, quod clamasti, *libera nos à malo?* responde illi: ego sum malus: & si liberaverit me à malo; ero de malo bonus. q. d. libera nos à peccato; fac, ne in peccatum cadamus: nemo enim tam hostis alteri est, quam sibi ipsi, dum peccat. Pinna ib.

Clamans & concidens se lapidibus. Mar. ci 5. 5. Ad cumulum mali meriti omnino accedit, quod homo seipsum confodiat: nemo enim malus ab alio, quam à seipso, amplius læditur. Sim. Cas. l. 5. c. 16.

Suspensus crepuit medius. Act. 1. 18. S. Leo l. 10. de Pass. meritò tibi sua poena est commissa: quia in supplicium tuum nemo seior potuit inveniri.

Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit, & expiravit. Act. 5. 5. Nullus hic fragor elementorum; nulla judicantis aut majestas, aut sedes; nec in valle Josaphat, sed in domo fidei morabatur. Petrus assidebat aræ, non Christus inter fulgura confidebat; nullum in